

Parlamentul
Republicii Moldova

DGJ-08 nr. 36

28 ianuarie 2021

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ la proiectul de lege pentru modificarea Constituției (nr.507 din 10.12.2020)

Direcția generală juridică a examinat, în conformitate cu prevederile art. 54 din Regulamentul Parlamentului, proiectul de lege specificat în titlu și expune următoarele considerații.

I. Aspecte generale

1. Proiectul de lege pentru modificarea Constituției nr.507 din 10.12.2020 supus avizării, a fost înaintat spre examinare Parlamentului cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova, în conformitate cu prevederile art.141 ale Constituției și capitolului 3 din Regulamentul Parlamentului.

Proiectul de lege constituțională promovează interesul public de a beneficia de un cadru normativ constituțional complet privind asigurarea stabilității mandatului și inamovibilității judecătorilor, precum și garantarea independenței autorității judecătorești.

2. Scopul principal al proiectului de lege pentru modificarea Constituției este realizarea acțiunii L1 din Titlul III pct.12 sub.(1) al Planului Național de acțiuni pentru implementarea Acordului de asociere RM-UE în perioada 2017-2019, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1472/2016. Remarcăm, că scopul declarat de autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

3. Categoria actului normativ propus spre examinare este lege constituțională, fiind în corespundere cu art. 72, art.141 alin.(1) lit.c) din Constituție și art.9 alin.(2) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

4. Proiectul legii constituționale a fost avizat pozitiv de Curtea Constituțională prin avizul nr.2 din 03.12.2020, remarcându-se că inițiativa de revizuire a Constituției corespunde limitelor temporale de revizuire stabilite de art.63 alin.(3) și 142 alin.(3) din Constituție, limitelor materiale de revizuire stabilite de art.142 alin.(2) din Constituție, respectă condițiile de revizuire a Constituției și poate fi prezentat spre examinare Parlamentului pentru a fi supus adoptării după cel puțin șase luni de la data prezentării inițiativei date.

5. Proiectul legii constituționale a fost avizat de Comisia de la Veneția care în opiniile sale nr.916/2018 din 19 martie 2018, nr.983/2020 din 20 martie 2020 și nr.CDL-AD(2020)007 din 19 iunie 2020 l-a calificat drept binevenit, a venit cu propuneri și a recomandat includerea unor prevederi necesare resetării activității CSM.

II. Observații de conținut și tehnică legislativă

1. În procesul decizional de promovare a proiectului de lege este de reținut respectarea și asigurarea transparenței decizionale condiționate de legislația în vigoare a Republicii Moldova.

2. Potrivit proiectului de Lege nr.507 din 10.12.2020, Consiliul Superior al Magistraturii va fi constituit din 12 membri (6 membri din rândul judecătorilor și 6 din rândul non-judecătorilor).

În acest context menționăm, că în cazul egalității numărului membrilor CSM din rândul judecătorilor și societății civile, există riscul de implicare a politicului în activitatea de autoadministrare judecătorească, ceea ce poate duce la încălcarea principiului separării puterilor de stat, și respectiv conduce la încălcarea prevederilor Constituției Republicii Moldova. Și odată ce egalitatea susmenționată prin adoptarea proiectului de lege de către Parlament va deveni principiu constituțional de formare a componenței CSM, aceasta poate conduce la o colizie constituțională permanentă prezentă în activitatea autorității de autoadministrare judecătorească, periclitanđ buna funcționare a autorităților publice în stat în conformitate cu art.6 din Constituție.

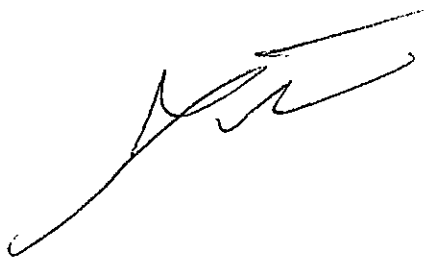
Este de menționat că raționamentele respective sunt expuse în conformitate cu punctele 28 și 29 din Avizul Comisiei de la Veneția (CDL-AD(2007)028) potrivit cărora s-a subliniat faptul că *„o parte substanțială sau o majoritate a membrilor Consiliului judiciar trebuie să fie aleasă de înșiși judecătorii. Pentru a asigura o legitimitate democratică Consiliului judiciar, ceilalți membri ar trebui aleși de Parlament, dintre persoanele care au competențe juridice adecvate”*.

3. Nota informativă a proiectului de Lege menționează la pct.4 că, drept urmare a aprobării prezentului proiect, urmează a fi modificate următoarele acte normative – Legea nr.947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii și Legea nr.544/1995 cu privire la statutul judecătorului.

Totodată, având în vedere pct.162 din Hotărârea Guvernului nr.610/2018 pentru aprobarea Regulamentului Guvernului, ar fi binevenit ca proiectul de lege constituțională să fie însoțit de proiectele de modificare a Legii nr.947/1995 și a Legii nr.544/1995, astfel asigurând implementarea normelor de drept constituționale, demonstrând preemțiunea dreptului și eficacitatea procesului de analiză a soluțiilor juridice propuse.

4. Textul proiectului de lege privind modificarea Constituției este expus într-un limbaj juridic clar, cu respectarea cerințelor stabilite de art.54 al Legii nr.100/2017.

În temeiul celor susmenționate expunem considerațiunea privind faptul, că oportunitatea adoptării proiectului de lege pentru modificarea Constituției nr.507 din 10.12.2020 ține de atribuțiile Parlamentul Republicii Moldova care urmează a se pronunța în ședința sa plenară.

Șef Direcție generală,
Ion CREANGĂ

Ex:V. Kuciuk
Tel. 820-553